

BÖLÜM 13

LAKTASYON FİZYOLOJİSİ VE EMZİRME

Seda ERYILMAZ¹

¹ Dr. Öğr. Üyesi, Kırşehir Ahi Evran Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Ebelik AD.,
sedaeryilmaz@ahievran.edu.tr

İÇİNDEKİLER

- Anne Sütü ve Tarihi
- Memenin Yapısı
- Laktasyon Fizyolojisi
 - Süt Oluşumu ve Salınımında Etkili Hormonlar ve Emzirmeye Yardımcı Refleksler
 - Anne Sütünün Yapısı
 - Anne Sütünün Yapısal Değişiklikleri
 - Emzirmenin Bebek için Yararları
 - Emzirmenin Anne için Yararları
 - Doğru Emzirme Tekniği ve Emzirme Pozisyonları
 - Emzirme Sıklığı ve Süresi
 - Anne Sütünün Yeterliliği
 - Anne Sütünün Verilmediği Durumlar
- Meme Bakımı ve Meme Sorunları
- Meme Bakımı
- Meme Sorunları
 - Engorjman
 - Kanal Tıkanıklığı
 - Mastit
 - Meme Apsesi
 - Memede Mantar Enfeksiyonu
 - İçe Dönük ya da Düz Meme Başı
 - Meme Başı Çatlağı
- Bebeğin Memeyi Reddetmesi
- Emzirme ve İlaç Kullanımı
- Çalışan Anneler ve Emzirme

- Anne Sütünün Sağılması, Saklanması ve Kullanılması
- Özel Durumlarda Beslenme
- Laktasyonun Baskılanması
 - Mekanik Yöntemler
 - Farmakolojik Yöntemler
- Emzirmenin Sürdürülmesinde Ebenin Rolü

ÖĞRENİM HEDEFLERİ

- Laktasyon fizyolojisini açıklayabilmek
- Anne sütünün yapısını ve içeriğini açıklayabilmek
- Emzirmenin anne ve bebek için yararlarını sayabilmek
- Emzirme pozisyonlarını açıklayabilmek
- Anne sütünün verilmediği durumları tanımlayabilmek
- Meme bakımı ve meme sorunlarını açıklayabilmek
- Anne sütünün saklanma koşullarını sayabilmek
- Laktasyonun baskılanma yöntemlerini açıklayabilmek
- Emzirmede ebenin rolünü açıklayabilmek

Çalışma Soruları

Emzirmenin anne ve bebek sağlığına yararları nelerdir?
Mastit gelişen bir annenin tedavi ve bakımı nasıldır?
Anne sütünün saklanma koşulları nelerdir?

Meme Apsesi Gelişen Anneye Yönelik Ebelik Tanıları

Akut ağrı;
- Annenin ağrıyla tanımlaması

Emzirmenin kesintiye uğraması;
- Annede meme absesi gelişimine bağlı
- Etkilenmemiş memeyi bebeğin reddetmesi

Anksiyete;
- Bebeğini emzirememesine bağlı

Bakım verici rolünde azalma;
- Bebek bakımında kendini yetersiz hissetmesine bağlı

KAYNAKLAR

Akademisyen Yayınevi Görsel Arşivi

Aluş Tokat, M. (2009). *Antenatal dönemde verilen eğitimin emzirme öz-yeterlilik algısına ve emzirme başarısına etkisi* (Doktora Tezi). Dokuz Eylül Üniversitesi.

Bıçer, H., Kızılay, S., Akay, K., Abalı, F.B., Aldemir, F., & DüNDAR, S. (2016). *Çalışırken emzirme*. 2. Ege Gebelik ve Doğum Kongresi, İzmir, 'Gebelik Öncesinden Doğum Sonrasına' Bildiri Özetleri Kitabı, b:39.

Çeber Turfan, E., Akçiçek, E., Başgün, & Ekşioğlu A. (2017). *Anne sütü ve emzirme*. Ankara: Ayrintı Basımevi.

Di Benedetto, M.G., Bottanelli, C., Cattaneo, A., Pariante, Cç.M, et al. (2020). Nutritional and immunological factors in breast milk: a role in the intergenerational transmission from maternal psychopathology to child development. *Brain, Behavior, and Immunity*, 85, 57-68.

Dyson, L., McCormick, F.M., Renfrew, M.J. (2005). Interventions For Promoting The Initiation Of Breastfeeding. *Cochrane Database of Systematic Reviews*, Art.No: CD001688. doi:10.1002/14651858.

Ekti Genç, R., & Özkan H. (2016). *Ebeler için yenidoğan sağlığı ve hastalıkları*. Elazığ: Güler Matbaacılık.

Kültürsay, N., Bilgen, H., & Türkyılmaz, C. (2014). *Türk Neonatoloji Derneği. Sağlıklı term bebeğin beslenmesi rehberi*, 2014. http://www.neonatology.org.tr/wp-content/uploads/2016/12/term_beslenme.pdf. Erişim tarihi: 27.11.2021.

Mohrbacher, N., & Kendall-Tackett, K. (2005). *Breastfeeding made simple*. United States of America: Raincoast Books.

- Okumuş, H., Mete, S., Yenal, K., Aluş Tokat, M., & Serçekuş, PF. (2009). Anne sütü ve emzirme. İçinde Okumuş H, Mete S. (Ed.), *Anne babalar için doğuma hazırlık sağlık profesyonelleri için rehber*, (s. 137-153). İzmir: Deomed Medikal Yayıncılık.
- Ondokuz Mayıs Üniversitesi Sağlık Uygulama ve Araştırma Merkezi. (2008). *Anne sütü ile besleme el kitabı*. <https://hastane.omu.edu.tr/tr/hastane-bilgileri/bebek-dostu-hastane/Anne%20S%C3%BCt%C3%BC%20ile%20Beslenme%20El%20Kitab%C4%B1.pdf>_Erişim tarihi: 22.11.2021.
- Öztürk, R. (2018). *Antenatal dönemde verilen anne sütü ve emzirme eğitiminin emzirme başarısına ve emzirme özyeterliliğine etkisi* (Yüksek Lisans Tezi). Balıkesir Üniversitesi.
- Riordan, J. (2005). *Breastfeeding and human lactation*. United States of America: Jones and Bartlett Publishers (3nd).
- Shur, N., & Shur, P. (2008). *How to succeed in breastfeeding without really trying*. Singapore: World Scientific Publishing Co. Pte. Ltd.
- Sriraman, N.K. (2017). The nuts and bolts of breastfeeding: anatomy and physiology of lactation. *Curr Probl Pediatr Adolesc Health Care*, 47(12), 305-10.
- T.C. Sağlık Bakanlığı. (2015). *Türkiye halk sağlığı kurumu, çocuk ve ergen sağlığı daire başkanlığı, emzirme danışmanlığı el kitabı*. <https://dosyaism.saglik.gov.tr/Eklenti/7712,emzirmedanismanligielkitabipdf.pdf?0>. Erişim tarihi: 23.11.2021.
- Taşkın, L. (2016). *Doğum ve kadın sağlığı hemşireliği*. Ankara: Reaksiyon Matbaacılık.
- Türkiye Nüfus ve Sağlık Araştırması. (2018). *Hacettepe Üniversitesi Nüfus Etütleri Enstitüsü, Ankara*, Erişim tarihi: 25.11.2021. http://www.hips.hacettepe.edu.tr/tnsa2018/rapor/TNSA2018_ana_Rapor.pdf.
- Walker, M. (2006). *Breastfeeding management for the clinician*. United States of America: Jones and Bartlett Publishers.
- Yıldız, K. (2019). *Yenidoğan yoğun bakımda bebeği yatan annelerin emzirme tutumu ve emzirme başarılarının belirlenmesi* (Yüksek Lisans Tezi). Bursa Uludağ Üniversitesi.
- Yılmaz, B.H., & Bolışık, B. (2013). *Çocuklarda Beslenme*. Conk Z, Başbakkal Z, Yılmaz HB, Bolışık B (Ed.), *Pediatric Hemşireliği* (s. 233-270). Ankara: Akademisyen Tıp Kitapevi.